

Sygn. akt V ACa 310/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Ewa Kaniok (spr.)

Sędziowie: SA Bernard Chazan

SA Jerzy Paszkowski

Protokolant: sekr. sądowy Dorota Jędrak

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2018 r. na rozprawie

sprawy z powództwa M. R. (1)

przeciwko Wydawnictwu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. i E. T.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie

z dnia 7 lipca 2016 r., sygn. akt II C 680/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym w ten sposób, że uchyla rozstrzygnięcie w części dotyczącej E. T. i w tym zakresie umarza postępowanie, a ponadto po słowach „nie związanych z jej działalnością” dodaje „publiczną”;

II. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie czwartym w ten sposób, że kwotę 5.877 zł (pięć tysięcy osiemset siedemdziesiąt siedem) złotych zastępuje kwotą 2.499,75 zł (dwa tysiące czterysta dziewięćdziesiąt dziewięć złotych siedemdziesiąt pięć groszy), a nadto zasądza od Wydawnictwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. na rzecz M. R. (1) kwotę 960 (dziewięćset sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. oddala apelację Wydawnictwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. w pozostałej części;

IV. nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję na rzecz E. T.;

V. zasądza od Wydawnictwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. na rzecz M. R. (1) 810 (osiemset dziesięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

Jerzy Paszkowski Ewa Kaniok Bernard Chazan

UZASADNIENIE

M. R. (1) wniosła pozew przeciwko Wydawnictwu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej z siedzibą w W. oraz E. T. jako redaktorowi naczelnemu tygodnika „N.”, żądając zobowiązania pozwanego Wydawnictwa do zaniechania dalszych działań naruszających dobra osobiste powódki, polegających na publikowaniu i rozpowszechnianiu informacji z życia prywatnego, osobistego i intymnego powódki, niezwiązanych z jej działalnością zawodową lub charytatywną, m.in. dotyczących jej życia rodzinnego, relacji z jej dziećmi, a także zawieranych osobistych relacji – na łamach tygodnika „N.”, a także innych czasopism wydawanych przez pozwaną spółkę, tj. „Ś.”, „Ż.”, „R.”, „S.”, „T.”. Powódka wystąpiła także o zasądzenie solidarnie od pozwanych na jej rzecz kwoty 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty oraz na rzecz Fundacji (...) w W. kwoty 20.000 zł tytułem sumy pieniężnej na cel społeczny wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że dochodzi roszczeń przysługujących jej w związku z naruszającymi jej dobra osobiste artykułami publikowanymi na łamach tygodnika „N.” oraz innych ww. czasopism należących do Wydawnictwa (...), które dotyczą wyłącznie prywatnej sfery życia powódki, prezentują jako fakty, niezwyfikowane plotki dotyczące jej życia osobistego i intymnego, wkraczają w materię stosunków rodzinnych oraz relacji o charakterze uczuciowym, koncentrując się na informacjach związanych z zawieraniem osobistymi relacjami, ciężką powódki i jej życiem uczuciowym oraz rozwodem. Zawarte w publikacjach informacje naruszyły prawo powódki do prywatności, spokoju, prawo do decydowania o swoim życiu osobistym, o ujawnieniu informacji dotyczących swojej osoby, poszanowania życia rodzinnego, jak również prawo do wizerunku. Ponadto publikacje wymienione w pozwie wywołały u powódki wiele negatywnych odczuć w sferze psychicznej, takich jak poczucie krzywdy, bezradności, zamknięcie się w sobie, długotrwały stres, lęk o małą córkę oraz stany depresyjne.

Wydawnictwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. oraz E. T. wniosli o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki kosztów procesu.

Pozwani podnieśli, że powódka jest popularną aktorką, a także angażuje się w działalności społecznej i dobroczynnej, a więc jest osobą publiczną. Szczególna pozycja społeczna powódki wiąże się zaś z przyznaniem społeczeństwu prawa do szerszej informacji na temat jej życia, w tym również życia prywatnego. Powódka wielokrotnie też wypowiadała się publicznie na temat swojego życia prywatnego i w związku z tym wyraziła w sposób dorozumiany zgodę na publikację informacji dotyczących ww. sfery życia również w innych mediach.

Wyrokiem z dnia 7 lipca 2016 roku Sąd Okręgowy Warszawa#Praga w Warszawie w punkcie pierwszym zakazał pozwanym Wydawnictwu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. oraz E. T. działań naruszających dobra osobiste powódki M. R. (1), w tym prawa do prywatności i spokoju, poszanowania życia rodzinnego, jak również prawa do wizerunku polegających na publikowaniu i rozpowszechnianiu bez zgody powódki informacji z życia prywatnego, osobistego i intymnego powódki M. R. (1), niezwiązanych z jej działalnością zawodową lub charytatywną, dotyczących jej życia rodzinnego, relacji z jej dziećmi, a także zawieranych osobistych relacji na łamach tygodnika „N.”, a pozwanemu Wydawnictwu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. także na łamach czasopism „Ś.”, „Ż.”, „R.”, „S.”, „T.”; w punkcie drugim zasądził solidarnie od Wydawnictwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. i E. T. na rzecz powódki M. R. (1) kwotę 30 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności w stosunku do pozwanego Wydawnictwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. liczoną od dnia 28 sierpnia 2015 roku do dnia zapłaty i w stosunku do pozwanej E. T. liczoną od dnia 8 października 2015 r. do dnia zapłaty; w punkcie trzecim zasądził solidarnie od Wydawnictwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W., E. T. tytułem sumy pieniężnej na cel społeczny na rzecz Fundacji (...) z siedzibą w W. ul. (...) nr KRS (...) kwotę 20 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności w stosunku do pozwanego Wydawnictwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

spółka komandytowa z siedzibą w W. liczonymi od dnia 28 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty i w stosunku do pozwanej E. T. liczonymi od dnia 8 października 2015 r. do dnia zapłaty; w punkcie czwartym oddalił powództwo w pozostałym zakresie; w punkcie piątym zasądził solidarnie od Wydawnictwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. i E. T. na rzecz M. R. (1) kwotę 5 877 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że M. R. (1) jest popularną aktorką filmową, teatralną i dubbingową. Angażuje się w działalność społeczną i dobroczynną. Ma dwie córki – W. ze związku małżeńskiego z M. M. (1) oraz młodszą H., urodzoną (...) W lipcu 2013 r. został orzeczony rozwód powódki i jej męża M. M. (1).

Wydawnictwo (...) sp. z o.o. s.k. z siedzibą w W. jest i było w latach 2013-2015 wydawcą czasopism: „R.”, „Ś.”, „T.”, „N.”, „S.”, „Ż.”, natomiast E. T. redaktorem naczelnym tygodnika „N.”. Na łamach tych czasopism okresie od września 2013 r. do kwietnia 2015 r. zostały opublikowane artykuły dotyczące M. R. (1), w tym w tygodniku „N.”:

a) w dniu 12 września 2013 r. artykuł opatrzony tytułem „(...)” oraz „(...)”, zawierający informacje dotyczące relacji powódki z byłym mężem M. M. (1), jej nowego związku oraz ustalenia sposobu wykonywania kontaktów i opieki byłych małżonków nad ich wspólnym dzieckiem;

b) w dniu 19 września 2013 r. artykuł opatrzony tytułem „(...)” oraz „(...)”, zawierający informacje dotyczące związku powódki z J. H., uczuć powódki, okoliczności rozwodu z mężem;

c) w dniu 26 września 2013 r. artykuł opatrzony tytułem „(...)” oraz „(...)” przedstawiający związek powódki z J. H. jako przyczynę jej rozwodu z M. M. (1);

d) w dniu 17 października 2013 r. artykuł opatrzony tytułem „(...)” dotyczący planów matrymonialnych powódki i J. H., w tym ceremonii ślubnej w porządku buddyjskim,

e) w dniu 24 października 2013 r. artykuł opatrzony tytułem „(...)” oraz „(...)” zawierający informacje, iż powódka spodziewa się dziecka oraz informujący o sporach z byłym mężem towarzyszących rozwodowi, w tym w zakresie opieki nad dzieckiem;

f) w dniu 3 kwietnia 2014 r. artykuł opatrzony tytułem „(...)” oraz „(...)” dotyczący zaręczyn powódki z J. H., przedstawiający historię związku z J. H., stworzenia nowej rodziny z J. H. i córką powódki W., opatrzony dodatkowo zdjęciami wykonanymi powódce w sytuacjach prywatnych;

g) w dniu 15 maja 2014 r. artykuł opatrzony tytułem „(...)” informujący o ciąży powódki,

h) w dniu 22 maja 2014 r. artykuł opatrzony tytułem „(...)” zawierający informacje dotyczące zamieszkania powódki razem z matką, sprawowania przez matkę powódki opieki nad córką W. oraz związku z J. H. i ciąży,

i) w dniu 20 listopada 2014 r. artykuł opatrzony tytułem „(...)” oraz artykuł opatrzony tytułem „(...)” zawierające informacje o ciąży powódki i płci dziecka;

j) w dniu 19 marca 2015 r. artykuł opatrzony tytułem „(...)” oraz „(...)” zawierający informacje o narodzinach córki H. w grudniu 2014 r. i utracie przez powódkę kontraktu reklamowego,

k) w dniu 2 kwietnia 2015 r. artykuł opatrzony tytułem „(...)” informujący o bolesnym rozstaniu z mężem M. M. (1), opisujący relacje powódki z matką i informujący o bolesnych doświadczeniach z pierwszych lat życia powódki, jej relacjach z ojcem;

l) w dniu 16 kwietnia 2015 r. artykuł opatrzony tytułem „(...)” oraz „(...)” przedstawiający historię związku z J. H., relacje powódki z byłym mężem M. M. (1), okoliczności rozwodu, w tym sugerując związek z J. H. jako jego przyczynę, opatrzony dodatkowo zdjęciami wykonanymi powódce w sytuacjach prywatnych;

Informacje dotyczące sprawy rozwodowej powódki, uzgodnień co do opieki nad małoletnią córką, znajomości nawiązanych w życiu osobistym, relacji rodzinnych, planów rodzinnych oraz ciąży, pojawiły się także w tytułach prasowych „R.”, „Ś.”, „T.”, „Ż.”, „S.”. Były to publikacje opatrzone tytułami:

- a) „(...)” oraz „(...)” z dnia 25 września 2013 r.;
- b) „(...)” oraz „(...)” z dnia 2 października 2013 r.;
- c) „(...)” oraz „(...)” z dnia 3 października 2013 r.;
- d) „(...)” z dnia 31 października 2013 r.;
- e) „(...)” oraz „(...)” z dnia 18 listopada 2013 r.;
- f) „(...)” oraz „(...)” z dnia 18 listopada 2013 r.;
- g) „(...)” oraz „(...)” z dnia 6 lutego 2014 r.;
- h) „(...)”, „(...)” oraz „(...)” z dnia 27 lutego 2014 r.;
- i) „(...)”, „(...)” oraz „(...)” z dnia 12 marca 2014 r.;
- j) „(...)” oraz „(...)” z dnia 5 maja 2014 r.;
- k) „(...)”, „(...)” oraz „(...)” z dnia 15 maja 2014 r.;
- l) „(...)” oraz „(...)” z dnia 19 maja 2014 r.;
- m) „(...)” oraz „(...)” z dnia 12 czerwca 2014 r.;
- n) „(...)” oraz „(...)” z dnia 22 września 2014 r.;
- o) „(...)” z dnia 1 października 2014 r.;
- p) „(...)” z dnia 3 listopada 2014 r.;
- q) „(...)”, „(...)”, „(...)”, oraz „(...)” z dnia 6 listopada 2014 r.;
- r) „(...)” oraz „(...)” z dnia 10 listopada 2014 r.;
- s) „(...)” z dnia 17 listopada 2014 r.;
- t) „(...)” z dnia 20 listopada 2014 r.;
- u) „(...)” z dnia 23 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że kilkakrotnie po opublikowaniu artykułów w tygodniku „N.” pojawiały przedruki się w serwisie plotkarskim „P.” oraz w dzienniku „F.”. Informacje dotyczące ciąży powódki z J. H. i zbliżającego się porodu pojawiły się również w dzienniku „S.” w dniu 13 listopada 2014 r.

Ze strony pozwanej nikt nie kontaktował się z powódką, jak i jej menedżerem w sprawie potwierdzenia informacji zawartych w artykułach prasowych. Zawarte w artykułach zdjęcia powódki w sytuacjach prywatnych wykonane zostały bez zgody powódki.

Informacje dotyczące przyczyn rozstania powódki z mężem, planów matrymonialnych powódki, w tym ślubu w obrządku buddyjskim, ciąży powódki w październiku 2013 r., utraty kontraktu reklamowego, które zostały wymienione w artykułach, były nieprawdziwe.

Publikacja artykułów wywołała u powódki ujemne przeżycia i stres. Powódka spotkała się z licznymi zapytaniami dotyczącymi rzekomej ciąży, zaręczyn, ślubu, zarówno w kontaktach prywatnych, jak i zawodowych podczas pracy na planie serialu „(...)”. W konsekwencji zamknęła się w sobie, niechętnie wychodziła z domu, była przygnębiona, często płakała. Straciła chęć do życia i pracy w zawodzie, trudności sprawiały jej codzienne czynności. Nie pojawiała się na konferencjach prasowych, odmawiała udziału w castingach, odrzuciła propozycję prowadzenia programu „(...)”. W efekcie, poza dubbingiem, na dłuższy czas wycofała się z życia zawodowego. Na okres około roku zaprzestała również działalności charytatywnej.

Obecnie powódka wróciła do pracy zawodowej – zagra w serialu pt. „(...)” i zakończyła udział w zdjęciach do filmu pt. „(...)”.

Sąd I instancji ustalił, że w związku z powyższymi publikacjami, w okresie od dnia 18 października 2013 r. do dnia 17 kwietnia 2015 r. powódka w korespondencji kierowanej do pozwanych wielokrotnie wyrażała sprzeciw wobec publikowania informacji dotyczących jej życia prywatnego i wzywała do natychmiastowego zaprzestania naruszania prawa do prywatności wizerunku i spokoju poprzez zaniechania publikowania i rozpowszechniania w tygodniku „N.” i innych czasopismach Wydawnictwa (...) informacji i zdjęć dotyczących jej życia osobistego i intymnego. Jednocześnie wzywała pozwanych do zapłaty solidarnie kwoty 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 20.000 zł tytułem sumy pieniężnej na cel społeczny.

W odpowiedzi, w listopadzie 2013 r. oraz czerwcu 2014 r. pozwani deklarowali zaniechanie publikacji dotyczących prywatnej sfery życia powódki.

W latach 2008-2015 w innych tytułach prasowych „G.”, „H.”, „S.”, „Z.”, „E.”, „P.”, „C.”, „D.”, „S.” ukazywały się publikacje dotyczące małżeństwa z byłym mężem M. M. (1), początków znajomości z byłym mężem, ich ceremonii ślubnej, wspólnych podróży, planów dotyczących dziecka, narodzin pierwszej córki W., opieki nad dzieckiem, relacji z matką, córką W., pomocy matki przy dziecku, planów dotyczących kolejnego dziecka w okresie małżeństwa z M. M. (1), metod wychowawczych, sposobów spędzania wspólnego czasu, wspólnych wakacji z córką W., pomocy matki przy opiece nad dziećmi. Przy tym powódka jednocześnie podkreślała swój sprzeciw co do ujawniania przez tzw. tabloidy informacji ze sfery jej życia prywatnego.

Sąd na wstępie zauważył, że prawo do prywatności jest gwarantowane konstytucyjne (art. 47 i 51 ust. 1 Konstytucji RP) i ma umocowanie w prawie międzynarodowym (art. 8 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności). Zgodnie bowiem z art. 47 Konstytucji RP każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, zgodnie zaś z art. 51 ust. 1 Konstytucji nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby. Prywatność człowieka obejmuje, m.in. zdarzenia związane z życiem rodzinnym, stanem zdrowia, przeszłością, sytuację materialną, kontakty z innymi ludźmi. Prawo do prywatności w ujęciu konwencyjnym rozumiane jest również szeroko, jako integralność fizyczna i psychiczna jednostki, jej prawo do własnej tożsamości, prawo do życia w sposób zgodny z własnym życzeniem, tak w kręgu rodzinnym, jak i relacjach z innymi osobami, w tym nawet w działalności gospodarczej i zawodowej (por. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 16 grudnia 1992 r. 13710/88 Niemietz przeciwko Niemcy). Wynika stąd, że prawo do prywatności obejmuje również wskazywane przez powódkę prawo do spokoju, decydowania o swoim życiu osobistym, o ujawnieniu informacji dotyczących swojej osoby, poszanowania życia rodzinnego.

W ocenie Sądu naruszeniem tak pojmowanego dobra jest zaś przekazanie informacji takich jak w rozpatrywanej sprawie: o rozwodzie z małżonkiem M. M. (1), w tym roztrząsanie przyczyn i okoliczności rozwodu, informacji o sposobie wykonywania opieki po rozwodzie nad córką W., roztrząsanie okoliczności nawiązania nowego związku, zaręczyn i ślubu z J. H., ciąży i narodzin kolejnego dziecka oraz sposobu wykonywania opieki na najmłodszą

córką. Prywatność narusza każda wypowiedź, która niesie pewną treść informacyjną. Nie ma znaczenia czy ona jest prawdziwa, czy fałszywa, czy nadano jej formę sugerujących pytań, spekulacji czy umocowanych źródłowo twierdzeń, czy wreszcie opatrzona jest komentarzem pozytywnym czy jej przesłanie jest pejoratywne. Ochronie podlegają informacje także po ich ujawnieniu, a więc odpowiedzialność może ponosić podmiot, który jedynie powtarza ww. dane. Publikacji informacji o życiu prywatnym powódki nie uzasadniał żaden ważny interes społeczny, a jedynie źle pojęta ciekawość czytelników wcześniej wskazanych periodyków o charakterze plotkarskim, ich celem było wzbudzenie sensacji i zainteresowanie czytelnika dla podtrzymania lub zwiększenia nakładu. Ponadto informacje dotyczące przyczyn rozstania powódki z mężem, planów matrymonialnych powódki, w tym ślubu w obrządku buddyjskim, ciąży powódki w październiku 2013 r., utraty kontraktu reklamowego, które zostały wymienione w artykułach, są nieprawdziwe. Młodsza córka powódki H. urodziła się w dniu (...) zaś informacja o ciąży powódki pojawiła się w spornych artykułach prasowych już w październiku 2013 r., a tym samym była całkowicie nieprawdziwa.

Zdaniem Sądu I instancji sam fakt udzielenia przez powódkę wywiadów w okresie poprzedzającym serię spornych artykułów nie dowodzi istnienia generalnego przyzwolenia ze strony powódki na upublicznianie wszelkich informacji jej dotyczących. Istnienia zezwolenia osoby uprawnionej na rozpowszechnianie danych o życiu prywatnym ani jej zakresu nie domniemywa się, pozwanych obciąża obowiązek potwierdzenia, że zgodę taką uzyskali i na jakich warunkach. Ponadto, domniemywania zgody powódki na publikację informacji dotyczących jej osobistego życia nie może stanowić okoliczność, że w przeszłości udzielała ona prasie wywiadów na temat swego życia prywatnego. Zgoda na publikacje prasowe ujawniające wizerunek oraz okoliczności życia prywatnego powinna zostać wyrażona wprost, w sposób niewątpliwy.

Zdaniem Sądu, powódka zgłosiła zdecydowany sprzeciw wobec publikowania informacji dotyczących prywatnej sfery jej życia i tego świadomość mieli pozwani. W szczególności, wielokrotnie wzywała pozwanych do zaprzestania zamieszczania informacji w powyższym zakresie, a pozwani działając przez swojego pełnomocnika przed wniesieniem powództwa deklarowali zaniechanie publikacji dotyczących prywatnej sfery życia powódki. Wywiady z powódką z późniejszego okresu potwierdzają także fakt sprzeciwu powódki co do ujawniania informacji ze sfery jej życia prywatnego. W tej sytuacji powoływane przez pozwanych wywiady z powódką nie mogą wyłączyć bezprawności objętego pozwem zachowania pozwanych.

Sąd zwrócił uwagę, że ochrona prywatności nie ma charakteru absolutnego. W art. 14 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawie prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.) dopuszcza się bowiem możliwość publikowania bez zgody osoby zainteresowanej informacją oraz danych z prywatnej sfery życia, jeśli wiąże się to bezpośrednio z jej działalnością publiczną. Granice gwarancji są więc zawężone, gdy chodzi o osoby prowadzące działalność publiczną, a są nimi są m.in. osoby, które angażują się w życie artystyczne, naukowe, religijne czy działają charytatywnie (por. J. Sieńczyłło – Chlabicz, Prawo do ochrony życia prywatnego osób publicznych w świetle polskiej doktryny i orzecznictwa, PUG 2005/2/6). Jest oczywiste, że działalność aktorska powódki uczyniła z niej osobą powszechnie rozpoznawalną, przez co stała się obiektem społecznego zainteresowania.

Nawet jednak w odniesieniu do powódki sfera prywatna nie może być w sposób nieograniczony wyparta przez powszechną dostępność. Dlatego w judykaturze podkreśla się konieczność zachowania zależności między działaniami podejmowanymi przez daną osobę w sferze publicznej a jej postępowaniem w sferze prywatnej, przy czym nie chodzi o związek przypadkowy czy formalny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2002 r., IV CKN 925/00, OSP 2003/5/60). Ujawnienie danej informacji powinno służyć ochronie konkretnego, społecznie uzasadnionego interesu, który nie może być utożsamiany z potrzebą zaspokojenia ciekawości pewnego kręgu osób (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2008 r., I CSK 341/07, OSNC 2009/3/45). Ciężar dowodu, że opublikowane informacje dotyczące życia prywatnego powódki wiązały się z jej dokonaniem aktorskimi i miały istotne znaczenie dla opinii publicznej z podanych przyczyn, spoczywał na pozwanych. Temu obowiązkowi pozwani nie sprościli.

Treść spornych publikacji wskazuje, iż jedynie w marginalnym stopniu odnoszą się one do pracy zawodowej powódki, koncentrując się na jej życiu osobistym i wkraczając w niezwykle delikatną materię stosunków rodzinnych oraz relacji o charakterze uczuciowym, mając przy tym sensacyjny charakter. Nie legitymizuje publikacji, społeczne oczekiwanie

adresatów tytułów prasowych wydawanych przez pozwaną Spółkę, informowania o życiu gwiazd filmowych i tzw. celebrytów.

W razie konfliktu między ochroną wolności wyrażania opinii oraz otrzymywania i przekazywania informacji, a ochroną praw innych osób, powstaje potrzeba oceny znaczenia i rangi danego prawa dla człowieka oraz rzeczywistych konieczności leżących u podstaw ingerencji prasy w te prawa (por. orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przytaczane w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2001 r., II CKN 559/99, OSNC 2002/6/82). Zestawienie to w rozpatrywanym przypadku nie uzasadniało prymatu wartości wyrażonej w art. 10 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Obowiązkiem dziennikarza jest chowanie uczciwych reguł postępowania, przedstawienie zdarzeń wszechstronnie, z uwzględnieniem różnych stanowisk, przy odpowiedzialności za słowo i bez wprowadzania odbiorców w błąd. W fazie zbierania materiału chodzi przede wszystkim o dostateczne sprawdzenie faktów, także przez sprawdzenie źródeł informacji, w fazie zaś ich wykorzystania - o relację utrzymaną w rzeczowym tonie i opartą na dokonanych ustaleniach, odniesienie się autora do faktów, które konstytuują wyrażoną ocenę, sformułowania jej w kwestii objętej zainteresowaniem publicznym oraz posłużenia się odpowiednią formą i środkami wyrazu, jakie są niezbędne z punktu widzenia założonego celu publikacji (por. J. Wierciński, Niemajątkowa ochrona czci, C.F. Muller, Warszawa 2002).

Sąd I instancji podniósł, że nie można się dopatrzeć zachowania tych wymogów przez twórców spornych artykułów. Przy zbieraniu materiału nie uzyskali oni informacji od powódki. Podawane źródła informacji miały w istocie charakter anonimowy, bądź ich w ogóle nie było. Jednocześnie teksty zawierają szereg spekulacji, co do przyczyn rozvodu powódki z jej mężem, charakteru i okoliczności ukształtowania się związku powódki z J. H., czy wspólnych planów matrymonialnych. Przy tym przyjęty sposób prezentacji wywołuje u odbiorcy negatywny obraz powódki. Wskazuje przede wszystkim związek powódki z J. H., jako zasadniczą przyczynę rozpadu małżeństwa powódki.

Sąd Okręgowy odnosząc się do kwestii naruszenia prawa do wizerunku, wskazał, że przepis art. 81 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. Nr 24, po. 83 z późn. zm.) nie wymaga zezwolenia na rozpowszechnianie wizerunku osoby powszechnie znanej, gdy wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych. Niemniej w artykułach zostały użyte także zdjęcia wykonane z ukrycia w okolicznościach ściśle prywatnych, na publikację których powódka nie wyraziła zgody.

Skoro nie doszło do wyłączenia bezprawności na gruncie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, rozpowszechnianie wizerunku należy uznać za takie z punktu widzenia przepisów o ochronie dóbr osobistych (art. 24 k.c.).

W ocenie Sądu poprzez liczne publikacje doszło do naruszenia w sposób bezprawny dóbr osobistych powódki, to jest prawa do prywatności i spokoju, poszanowania życia rodzinnego oraz prawa do wizerunku.

Powódka w pierwszym rzędzie domagała się zakazania naruszania dóbr osobistych, wskazując jednocześnie czynność, która ma być zaniechana.

Żądanie zaniechania naruszenia sfery chronionej prawem osobistym obejmuje zaniechanie zagrożeń dobra osobistego (art. 24 § 1 k.c.) oraz zaniechanie dalszych naruszeń (art. 24 § 1 zd. 1 w zw. z art. 24 § 1 zd. 2 k.c.). W doktrynie i judykaturze wskazuje się zgodnie, że dodatkową przesłanką tego roszczenia jest istnienie uzasadnionej obawy dalszych naruszeń oraz, że żądanie zaniechania dotyczyć musi dokładnie określonego działania (zob. Komentarz do art. 24 Kodeksu cywilnego [w:] J. Gudowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Księga pierwsza. Część Ogólna, LexisNexis 2014; a także wyrok SN z dnia 26 lutego 1965 r., II CR 13/65, OSNC 1965, nr 10, poz. 174; oraz wyr. SN z dnia 9 lipca 1971 r., II CR 220/71, OSNC 1972, nr 1, poz. 19).

Nie jest uprawnione konstruowanie domniemania faktycznego, zgodnie z którym publikacja prasowa wkraczająca w sferę cudzych dóbr osobistych każe domniemywać istnienie groźby dalszych naruszeń. Również domniemanie przewidziane w art. 24 §1 k.c. nie znajduje zastosowania w tym zakresie, gdyż domniemanie bezprawności dotyczy

jedynie oceny dokonanych już naruszeń sfery dóbr osobistych, a więc faktów, które już nastąpiły. Trudno zdaniem Sądu natomiast wnioskować z tej normy o dalszych intencjach naruszającego, w szczególności o istniejącym zamiarze dalszego bezprawnego naruszania dóbr osobistych powoda. Zamiar taki może natomiast wynikać z okoliczności faktycznych ustalonych w danej sprawie, np. gdy publikacja zawierająca jakieś treści naruszające dobra osobiste stanowi jedynie element większego cyklu bądź autor publikacji zapowie kontynuowanie podjętego tematu. W rozpoznawanej sprawie bez wątpienia można mówić o większym cyklu publikacji naruszających dobra osobiste powódki.

W konsekwencji, Sąd I instancji analizowane żądanie niemajątkowe powódki uznał za zasadne.

Przechodząc do oceny zasadności żądania zapłaty zadośćuczynienia oraz sumy na wskazany cel społeczny, Sąd Okręgowy wskazał, że art. 448 k.c. pozwala na przyznanie poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub zasądzenia odpowiedniej sumy na wskazany cel społeczny.

Sąd Okręgowy stwierdził, że naruszenie dóbr osobistych powódki było zawinione.

Sąd I instancji uznał kwotę 30.000 zł zadośćuczynienia za adekwatną i dostatecznie wyrównującą doznany uszczerbek, zważywszy na udzieloną jednocześnie ochronę niemajątkową.

Sąd zaznaczył, że poza zadośćuczynieniem powódka domagała zasądzenia od pozwanych sumy pieniężnej w wysokości 20.000 zł na wskazany cel społeczny i żądanie to zasługiwało na uwzględnienie.

Przepis art. 38 ust. 1 Prawa prasowego przesądza o solidarnej odpowiedzialności majątkowej pozwanych.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 100 zdanie pierwsze k.p.c. oraz art. 105 § 2 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli pozwani zaskarżając go w części tj. w zakresie pkt 1 i pkt 5 zarzucając naruszenie:

1. art. 321 § 1 k.p.c., polegające na orzeczeniu wobec Pozwanej Ad. 2 zakazu dalszych publikacji na temat Powódki pomimo, że Powódka domagała się orzeczenia takiego zakazu wyłącznie wobec Pozwanego Ad. 1;
2. art. 316 § 1 w zw. art. 325 i z art. 804 k.p.c. w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, polegające na sformułowaniu orzeczonego wobec Pozwanych zakazu publikacji w taki sposób, że obejmuje on również informacje i tematy nieujawnione w niniejszym postępowaniu do chwili zamknięcia rozprawy, których merytoryczna ocena pozostawiona zostaje organowi egzekucyjnemu, co skutkuje ograniczeniem przysługującego Pozwanym prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez właściwy sąd;
3. art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 1, art. 14 ust. 6 oraz art. 41 prawa prasowego i z art. 81 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych poprzez ich nieprawidłowe zastosowanie, polegające na zakazaniu Pozwanym publikowania bez zgody Powódki informacji z jej życia prywatnego, osobistego i intymnego, jak również jej wizerunku w zakresie, w jakim publikacje takie są bezpośrednio związane z wykonywaniem przez Powódkę działalności publicznej innej niż jej działalność zawodowa i charytatywna;
4. art. 24 § 1 i art. 60 k.c. w zw. z art. 14 ust. 6 prawa prasowego poprzez ich nieprawidłowe zastosowanie, polegające na sformułowaniu orzeczonego wobec Pozwanych zakazu publikacji w taki sposób, że obejmuje on również informacje, które zostały lub zostaną w przyszłości podane do publicznej wiadomości przez samą Powódkę;
5. art. 100 zd. 1 k.p.c., polegające na rozdzieleniu kosztów postępowania w zakresie roszczeń majątkowych w stosunku nieodpowiadającym merytorycznemu rozstrzygnięciu w sprawie.

W konkluzji skarżący wnieśli o uchylenie pkt 1 wyroku w stosunku do Pozwanej Ad. 2 oraz umorzenie postępowania w stosunku do Pozwanej Ad. 2 co do roszczenia niemajątkowego; o zmianę pkt 1 wyroku poprzez oddalenie powództwa co do roszczenia niemajątkowego w stosunku do Pozwanego Ad. 1, zaś w przypadku nieuwzględnienia wniosku

zawartego w pkt 1) powyżej - również poprzez oddalenie powództwa co do roszczenia niemajątkowego w stosunku do Pozwanej Ad. 2; o zmianę pkt 5 zaskarżonego wyroku poprzez stosunkowe rozłożenie między Stronami kosztów procesu,; nadto wnieśli o zasądzenie zwrotu kosztów procesu za II instancję. Ponadto wnieśli o dopuszczenie i przeprowadzenie wymienionego w apelacji dowodu na okoliczności wskazane w jej treści.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji; zasądzenie solidarnie zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, oraz o oddalenie wniosku dowodowego zgłoszonego przez pozwanych ewentualnie w przypadku dopuszczenia powyższego dowodu – dopuszczenie i przeprowadzenie wskazanego przez nią dowodu na okoliczności wymienione w treści pisma.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja pozwanych zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Apelujący nie podnieśli zarzutów dotyczących oceny dowodów i ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd I instancji, przeto ustalenia te wiążą Sąd Apelacyjny, podobnie wiążący charakter ma wyrok Sądu Okręgowego w tej części, w której stał się prawomocny tj. w części ustalającej że do naruszenia dóbr osobistych powódki doszło i zasądzającej na jej rzecz stosowną kwotę zadośćuczynienia oraz odpowiednią kwotę na rzecz Fundacji (...) (art. 363 par. 1 i 3 k.p.c. i 365 par. 1 k.p.c.).

Apelacja E. T. w części odnoszącej się do rozstrzygnięcia zawartego w punkcie pierwszym zaskarżonego wyroku jest uzasadniona. Rację ma apelująca, że powódka wniosła o zakazanie dalszych naruszeń swoich dóbr osobistych wyłącznie w stosunku do Wydawnictwa (...) spółka z o.o. spółki komandytowej. Orzeczenie takiego zakazu wobec E. T. narusza art. 321 k.p.c., dlatego wyrok w tej części został uchylony i postępowanie w tym zakresie uległo umorzeniu na podstawie art. 386 par. 3 k.p.c. w zw. z art. 355 par. 1 k.p.c. Nadmienić należy, że prawa powódki w wystarczający sposób chroni zakaz orzeczony w stosunku do Wydawnictwa (...) spółka z o.o. spółki komandytowej albowiem dopóki pozwana pracować będzie jako redaktor naczelny wydawanego przez to wydawnictwo tygodnika „N.”, będzie musiała zakaz ten respektować.

Jeśli chodzi o apelację Wydawnictwa (...) spółka z o.o. spółki komandytowej, wniosek dowodowy zgłoszony przez tego pozwanego w apelacji, o dopuszczenie dowodu z publikacji prasowej pt. „(...)” pochodzącej z miesięcznika „T.” nr (...) ((...)) z września 2016r., został oddalony jako nie mający znaczenia dla rozstrzygnięcia. Z tego samego względu oddaleniu uległ wniosek dowodowy powódki zgłoszony w piśmie stanowiącym odpowiedź na apelację pozwanych (k.597).

Sąd Apelacyjny uwzględnił apelację pozwanego Wydawnictwa w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie pierwszym w zakresie zarzucającym naruszenie art. 14 ust. 6 ustawy Prawo prasowe i w związku z powyższym w punkcie tym po słowach „niezwiązanych z jej działalnością” dodał słowo „publiczną”.

Przepis ten zezwala prasie na publikację danych dotyczących prywatnej sfery życia związanych bezpośrednio z działalnością publiczną danej osoby. Działalność charytatywna oraz aktorska powódki nie wyczerpuje szeroko rozumianej działalności publicznej o jakiej mowa w art. 14 ust. 6 Prawa prasowego. Ponieważ ustanowiony przez sąd zakaz ma charakter bezterminowy a nie można wykluczyć podjęcia przez powódkę innej niż dotychczas działalności publicznej, w celu uniknięcia wątpliwości odnośnie zakresu ustanowionego przez sąd zakazu jego doprecyzowanie w sposób wskazany wyżej jest zdaniem Sądu Apelacyjnego uzasadnione.

W pozostałym zakresie apelacja pozwanego odnośnie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie pierwszym zaskarżonego wyroku nie jest zasadna i uległa oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Rozpowszechnianie informacji z zakresu życia prywatnego, a tym bardziej intymnego, wbrew warunkom zdefiniowanym w art. 14 ust. 6 prawa prasowego jest bezprawne.

Wbrew wywodom apelacji art. 24 k.c. nie wprowadza ochrony wyłącznie w razie naruszenia dobra osobistego, lecz także ochronę prewencyjną w sytuacji, gdy dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem. Okoliczność, że

powódka już urodziła a jej związek z J. H. został upubliczniony przez osoby trzecie nie oznacza, iż zagrożenie naruszania dóbr osobistych powódki przez pozwanego przestało istnieć. Pozwany nie wykazał faktu nieograniczonego udostępnienia przez powódkę swojej prywatności mediom przez wywiady i wypowiedzi zawierające dane z jej życia osobistego udzielane innym wydawcom w tym wydawcy miesięcznika (...). Bezsporne jest, że powódka zgłosiła zdecydowany sprzeciw wobec publikowania informacji dotyczących prywatnej sfery jej życia przez pozwanego.

Rację ma sąd I instancji, że przejawiając aktywność w kontaktach z mediami, którym powódka udzielała wypowiedzi i wywiadów, pozbawiła się prywatności, ale tylko tej, która została przez nią udostępniona. Takie działanie powódki nie oznacza, że bariery dostępu do sfery jej prywatności przestały istnieć. Treść publikacji autoryzowanych przez powódkę wskazuje w jakim zakresie wyraziła zgodę na publikację faktów z życia prywatnego, intymnego i osobistego; przekroczenie ram tej zgody rodzi bezprawność. Zgoda na publikacje nie ma charakteru absolutnego i nie rozciąga się na wszelkie informacje przynależne do sfery życia prywatnego celebryty.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 316 § 1 w zw. art. 325 i z art. 804 k.p.c. w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, polegający na sformułowaniu zakazu publikacji w taki sposób, że obejmuje on również informacje i tematy nieujawnione w niniejszym postępowaniu do chwili zamknięcia rozprawy. Ochrona udzielona powódce nie może być zawężona do zakazu publikowania informacji o wydarzeniach z przeszłości, które stanowiły przedmiot publikacji objętych niniejszym postępowaniem. Taka ochrona miałaby charakter iluzoryczny. Zaskarżony wyrok ma na celu udzielenie ochrony uniwersalnej, obejmującej wszelkie informacje z życia prywatnego i osobistego powódki, które jak wiadomo podlega zmianom i w określonej przestrzeni czasowej może obfitować w szereg wydarzeń nie związanych bezpośrednio z pracą zawodową i charytatywną powódki, a które nie sposób jest przewidzieć i enumeratywnie wymienić w wyroku definiującym zakaz publikowania i rozpowszechniania bez zgody powódki tego rodzaju informacji. Sąd I instancji wyraźnie wskazał, że chodzi o informacje dotyczące życia rodzinnego powódki, jej relacji z dziećmi, a także zawieranych relacji osobistych. Orzeczony zakaz nie ma zatem charakteru nieostrego, wymagającego wykładni. Ocena, czy określona publikacja zakaz ten narusza z oczywistych względów należeć musi do organu egzekucyjnego, którego zadaniem jest nadzór nad respektowaniem zakazu. Zarzut naruszenia art. 804 k.p.c. jest chybiony. Zadanie organu egzekucyjnego polegać będzie na wykonaniu tytułu wykonawczego, a nie na weryfikowaniu zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem. O zasadności i wymagalności takiego obowiązku rozstrzygnął sąd w niniejszym postępowaniu. Wykonanie wyroku odbywać się będzie w trybie z art. 1051 k.p.c., a zatem organ egzekucyjny będzie obowiązany i uprawniony do stwierdzenia, czy pozwany jako dłużnik działał wbrew nałożonemu na niego obowiązkowi, nie będzie natomiast rozstrzygał o tym, czy opublikowanie bez zgody powódki informacji o jej relacjach z dziećmi, o relacjach osobistych czy o życiu rodzinnym doprowadziło do naruszenia jej dóbr osobistych.

Zgoda na publikację informacji dotyczących życia prywatnego musi wskazywać zakres informacji, które mogą być publikowane oraz sposób ich publikacji. Jeśli pozwany dokona publikacji w oparciu o taką zgodę to oczywistym jest, że będzie mógł się ową zgodą wylegitymować przed organem egzekucyjnym. Jeśli opublikuje informacje, które zostaną w przyszłości podane do publicznej wiadomości przez samą powódkę, to będzie mógł wskazać źródło tych informacji i powołać się na zgodę domniemaną. W razie sporu pozwany jako dłużnik ma możliwość wystąpienia z powództwem z art. 840 k.p.c. Należy pamiętać, że zgoda na ujawnienie przez wybrane przez powódkę media określonych informacji dotyczących jej życia prywatnego nie może być utożsamiana z domniemaną zgodą na przedstawianie tych informacji w sposób dowolny i przekłamany.

W istocie zakaz orzeczony przez sąd I instancji stanowi doprecyzowanie zakazu określonego w art. 14 ust. 6 Prawa prasowego. Już tylko z tego względu nietrafny jest pogląd, że zakaz ten dotyczyć może jedynie dalszego publikowania informacji objętych podstawą faktyczną powództwa i nie może odnosić się do tematów z życia prywatnego, osobistego i intymnego powódki, które nie były przedmiotem niniejszego postępowania. Istotą zakazu jest to, że obejmuje informacje zarówno o zdarzeniach objętych postępowaniem jak i o zdarzeniach, które dopiero nastąpią w przyszłości. Relacje z dziećmi, relacje osobiste (prywatne), życie rodzinne, to pojęcia szerokie ale wystarczająco precyzyjne dla przypisania określonych informacji jako przynależnych do w/w katalogu.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 19.05.2011r. ICSK 497/10 samo zaliczenie kogoś do kategorii osób publicznych bez wykazania bezpośredniego związku publikowanych informacji oraz danych z działalnością publiczną danej osoby nie skutkuje, z mocy art. 14 ust. 6 ustawy z 1984 r. - Prawo prasowe, zwolnieniem z obowiązku uzyskania zgody takiej osoby zainteresowanej na publikację dotyczącą prywatnej sfery jej życia. Okoliczność w postaci uprzedniego upublicznienia tych informacji nie stanowi ustawowej przesłanki zwalniającej z obowiązku uzyskania zgody na publikację, jeśli nie zostało wykazane, że zachowanie takie wiązało się bezpośrednio z działalnością publiczną danej osoby. Podzielając powyższy pogląd przyjąć należy, że zarzut naruszenia art. 24 par. 1 k.c. i art. 60 k.c. jest niezasadny.

Jednym z roszczeń przysługujących powódce na mocy art. 24 k.c. jest żądanie zaniechania bezprawnych działań groźących naruszeniem dóbr osobistych. W art. 14 ust.6 Prawa Prasowego przesądzone zostało, iż publikowanie informacji oraz danych dotyczących prywatnej sfery życia niezwiązanych bezpośrednio z publiczną działalnością danej osoby jest zabronione. Pozwany z publikowania informacji o których mowa w art. 14 ust. 6 Prawa prasowego dotyczących powódki uczynił swoisty serial, o czym świadczy ilość publikacji i ich czasokres. W tej sytuacji odmowa udzielania powódce ochrony prawnej w postaci nałożenia na pozwanego stosownego zakazu, oznaczałaby zmuszenie powódki do występowania na drogę sądową w przypadku każdego kolejnego artykułu pozwanego dotyczącego sfery prywatnej powódki. Jednocześnie powódka mogłaby wystąpić o ochronę jedynie w przypadku dokonanego naruszenia a więc upublicznienia konkretnych informacji, co czyniłoby ochronę jej dóbr osobistych niepełną i niewystarczającą. Informacje z życia rodzinnego, osobistego, których powódka nie chce ujawniać uległyby ujawnieniu bez jej zgody, co pociąga za sobą nieodwracalne skutki. Nałożenie na pozwanego obowiązku zaniechania dalszych naruszeń dóbr osobistych powódki ma na celu rzeczywistą a nie jedynie potencjalną ochronę jej prywatności. Niemożliwe jest kazuistyczne wymienienie informacji objętych zakazem. Wymóg określenia zakazu w sposób precyzyjny zostaje spełniony w sytuacji zawężenia przedmiotu informacji do określonych sfer życia bądź określonych relacji personalnych.

Jeśli chodzi o publikacje wizerunku powódki, w zaskarżonym wyroku nie ma zakazu publikowania wizerunku powódki, zatem wywody jakoby wyrok ten naruszał ustawowe upoważnienie pozwanego do publikacji tego wizerunku w przepisanych prawem sytuacjach, nie wymagają szerszej analizy jako nie pozostające w bezpośrednim związku z treścią rozstrzygnięcia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny oddalił dalej idącą apelację pozwanego na podstawie art. 385 k.p.c.

Jeśli chodzi o rozstrzygnięcie o kosztach procesu za I instancję, wobec częściowej zmiany zaskarżonego wyroku, rozstrzygnięcie to także wymaga zmiany.

Jeśli chodzi o roszczenie uwzględnione w punkcie pierwszym wyroku, koszty obciążają Wydawnictwo (...) spółka z o.o. spółkę komandytową i wynoszą 960 zł. tj. 600 zł. tytułem zwrotu opłaty od pozwu od roszczenia zakazowego i 360 zł. wynagrodzenie pełnomocnika. W zakresie tego roszczenia powódkę uznać należy za nieznacznie przegrywającą spór (art. 100 k.p.c.).

W zakresie roszczenia majątkowego oboje pozwani ponoszą koszty solidarnie. Powódka w tej części wygrała spór w 55% a pozwani w 45% i w takich proporcjach rozliczono koszty postępowania. Powódka poniosła 8117 zł. (4500 zł. opłata od pozwu i 3617 zł. opłata od pełnomocnictwa i wynagrodzenie pełnomocnika), pozwani ponieśli 3617 zł. (opłata od pełnomocnictwa i wynagrodzenie pełnomocnika). Pozwanym należy się 2009,24 zł. a powódce 4508,99 zł. Po kompensacie pozwani winni zapłacić powódce 2.499,75 zł. na zasadzie art. 100 k.p.c.

Jeśli idzie o koszty procesu za II instancję, Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 102 k.p.c. nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz E. T., mając na względzie iż pozwana naruszyła dobra osobiste powódki a wadliwość orzeczenia sądu I instancji wobec pozwanej wynika z naruszenia przez sąd art. 321 k.p.c.

Jeśli idzie o Wydawnictwo (...) spółka z o.o. spółkę komandytową, Sąd Apelacyjny przyjął, iż powódka uległa w nieznacznej części i na zasadzie art. 100 k.p.c. obciążył pozwaną obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz powódki. Na koszty te składa się wynagrodzenie pełnomocnika według norm przepisanych obowiązujących w dacie wniesienia apelacji.

Jerzy Paszkowski Ewa Kaniok Bernard Chazan